

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára:</p> <p>Égész évre . . . . . 8 K Fél évre . . . . . 4 - Negyed évre . . . . . 2 - Egyes száma ára 20 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő:</p> <p>OSZESZLY M. VICTOR.</p>	<p>Laptulajdonos és kiadó:</p> <p>BALKANYI ERNŐ.</p>	<p>Telefonszám: 13.</p> <p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkanyi Ernő könyvkereskedésében Alsólendvában.</p> <p>Nyílttér sora 1 korona.</p>
---	--	---	---

A népek jellemvonásai.

Alsólendva, augusztus 7.

A világháboru eseményei érdekes világot vetnek a népek temperamentumára, fel fogásaira és erkölcsire. Világot vetnek továbbá az egyes népek lelkületére, kedély-állapotára s szinte döntő módon mutatják meg, hogy melyik népnek van az élethez a legnagyobb jogosultsága, melyik a komoly, az egyes s melyik az alattomos, a mindig tilosban járkáló.

Kezdjük-e magunkkal? Nincs szüksége a magyarságnak az öndicséretre. Nemcsak barátaink, de még ellenségeink is áradozva szólnak a magyar vitézségről. A vitézség, a kedély s még az ellenséggel, a gyakran kegyetlen ellenséggel szemben való lovagiasság a magyarság fő-jellemvonásai. Tehát ugyanazok, amelyek békében is mutatkoznak és most a világháboru még fokozottabb mértékben váltja ki belőlük azokat. A magyarban még az ellenség sem tud találni kivételt a sorstól és így joggal remélhetjük, sőt követelhetjük a sorstól, hogy a háboru befejezése után a megillető előkelő szerep jut nekünk a népek között.

A német és vele az osztrák a szívóságnak, a korrektségnek és pedanteriának a képviselői. Egy haditudósító, aki sok harcot bejár, beszélte, hogy országutakon, ahol a trén vonult, szinte idegessé tette a nagy rend. A német tréncocsik aszerint

következnek sorjában, ahogy számozva vannak: 1, 2, 3 satöbbi és még sohasem történt meg, hogy a második számú kocsi akár véletlenül is előbb következett volna, mint az első. És minden kocsin ugyanolyan színű és nagyságu kellekek, még a lovak tartása is ugyanaz, sőt ugyanaz a bajor vagy pomerániai paraszt, s ha az egyik a szájának a balcsücskében tartja a pipáját, hát egészen bizonyos, hogy ott tartja a többi is.

A francia ebben a háboruban is, hogy úgy mondjuk, igazi franknak mutatkozott. A végtelenül heves és nagy fellobbanás után az első, majd fokozódó csalódások után a teljes letörtség, a többé talpra nem állás és vágyakozás aziránt, hogy nem baj, ha nincs is eredmény, csak a régi helyzet visszacsinalódjon. A francia, a nagy csalódó, amilyen lángolva tud hinni, olyan hamar ki is ábrándul azokból, akiket rajongva barátainak tartott. Természetes, hogy jellemvonásban hasonló hozzá a legázolt belga, mely amellet kegyetlenkedésre is hajlandó.

Az angol, a gonosz és eszközöket nem válogató üzletember. Szinte komikus az a jajgatás, amivel az egyik milliárdot a másik után szedi elő a pénzeszkájából, mivel a befektetett tőkéje után szaladnia kell. Épen úgy, mint az uzsorás, aki veszendőnek látszó száz koronáért akár az egész vagyonát is kockára teszi, ama egész vagonát,

amit keserves fillérenként egy életen át kurgortatott. Az angol már ott tart, hogy nemcsak zsoldosainak és önkénteseinek vétét kockáztatja, de a nagyon veszendő befektetése miatt általános védőteletzetségre is készül, egyelőre persze csak papiroson.

Az olaszra kár volna sok szót vesztegetnünk. A világtörténelmi arulás, a szent önzés jelszava éppen elegendő, hogy a jövőnd nemzedékek is lesújtó véleménnyel legyenek majd erről a népről. Mindig is hitszegő volt, mindig is kikapott, sorsát tehát egészen bizonyos, hogy most sem fogja elkerülni. Az olasz lelke olyan üres, mint a makkaróni és egyénisége olyan bizonytalan és nyálkás, mint az osztrigáé. Mikor már az olasz politikusokra annyira rásütöttek az arulás bélyegét, hogy a fény ellen nem tudtak védekezni, azt a kibuvót találták ki, hogy azért kellett ellenünk a háborut megindítani, mert különben forradalom tört volna ki. Ime a még saját magában való megbízhatatlanság is. Az olasz politikusok ezzei azt a nyílt vallomást tették, hogy hazájukban a léha, megvehető csöcselék bármely pillanatban döntő szerephez juthat. Kíváncsian várhatjuk, hogy a háboru elvesztése esetén mivel tartják majd féken ezt a csöcseléket, amelyre most hivatkoznak és támaszkodnak.

No, a Balkán sem tagadja meg önmagát, már tudniillik a legsötétebb Balkán: a szerbek és a crnagorok. Ezek ott rabolnak,

Az igazi.

Írta: **BODNEVICH ELFRIDA.**

I.

— ...S ha majd visszatérek bémán, betegem, kimerülve, fog-e szeretni akkor is? — kérdezte az ifju.

— Soha-soha el nem muló, örök szerelemmel fogom várni s forró imával, könyörgéssel kérem az Egek Urát, hogy óvja meg magát a veszélytől s hozza vissza hozzám! — felelte a leány s bucsuzásul kezét nyújtotta a férfinak.

A hanyatló őszi nap aranyos glóriát hintett a két szerelmes fejére...

Három hónap mult el. A főváros egy zajos, lármás utcájának egyik házában nagy vigasság van. Egy fényesen kivilágított lakásban kézfogóját tartja nemes Ternyánszky Imre, a hódító, elegáns vidéki gentleman egy fiatal elvált asszony-nal, Dörnye Eugéniával. Cigányzene mellett, pezsgővel köszöntötte fel menyasszonyát s bucsuzott is egyszermind tőle, mert másnap a harctérre kell utaznia.

Három hónapja, hogy elbucsuzott egy kis leánytól, kit már majdnem el is jegyezett. Néhány képeslapot küldött neki, de azután nem ért rá arra a kis falusi libára gondolni. A véletlen játéka összehozta a fiatal elvált asszonnyal, akinek egészen rabjává lett. Az a leány már biztosan el is felejtette. Sorsába könnyen beletörődő, csendes megnyugvással tűrő volt mindig. Kissé jellemetlennek érezte magát, amiért elhagyta, de a szíve volt a parancsolója. Elbűvölte a vig, a fess, az

éiék pesti asszonyka. Hisz az a régi, az a másik talán nem is szerette! Az csak halkan, félénken, szemlesítve beszélt vele, míg ez az új elhalmozza szerelmének minden jelével. Az a másik egy templombajáról, hideg kőszobor, aki tán csak megszokásból tűrte az udvarlását s épü el fogja felejtani, mint ahogy ő is elfelejti. Ez az új, ez egészen más...

II.

Barátságatlan, rideg reggelre ébredt. Takaróját fáva huzta magára, a csipős, metsző szél telehoráta hóval az arcát. A lövészárok fehér volt a frissen esett hótól s Ternyánszky hírtelenében nem tudta, hogy hol van. Régi ideáját látta ál-mában, amint hőféh ruhában, szomorúan közeledett feléje.

Megszóaltak az ágyuk az ellenséges vonal-ból. A katonák talpra ugrottak s egy pillanat alatt Ternyánszky szeméből is kiröppent az álom. Felkapták fegyvereiket s hozzáálltak ők is a munkához. Ternyánszky az ütközetekben legelől járt. Bátor-sága, vakmerősége nem ismert határt.

Már tizennyolc ütközetben vett részt, mikor egy golyó a lábát érte. Lerogyott s elvesztette az eszméletét.

Egy kis vidéki város kórházába került. Gondos kezelés alá vették, de hiába volt minden, nem tudták rajta másképp segíteni, a lábát a térdnél amputálták. Múltét után egyedüli kívánsága az volt, hogy a fővárosba hozzák s akárhogy is igyekeztek arról lebeszélni, nem tágitott.

Felhozták tehát a fővárosba s ahogy meg-látta ezt a csillogó várost, mintha a fájdalmai is csillapultak volna. Csak a szíve vert hangosan.

Végre most megláthatja jegyesét, aki biztató, szerelmes szavakat írt neki a harctérre. Első dolga az volt, hogy üzenetet küldött neki, de a küldönc azzal jött vissza, hogy a keresett hölgy nincs otthon. Másnap ismét megpróbálta eljuttatni hozzá azt a pár sort, melyben örömmel tudatja, hogy közelében van és látni óhajta. Megjött a válasz is nemskára: jön, amint az ideje megengedi. Hogy miért nem jöhet azonnal, miért nem futhat karjai közé vőlegényének, azt nem írta meg, de a levél kézbesítője hallotta az urnó szalonjából a zongorajátékok, éneket, kacagást s a visszaváró néma áhitat helyett nagyszámu társaságot látott együtt, amit szépen emeselt anélkül, hogy tudná, mily fájdalmat szerez ezze a sebesült hölsek.

Délután ilatosan, elegáns toaletben, mosolygva jelent meg a kórházban a fiatal asszony. Rövid beszélgetés után megtudta, hogy micsoda baj érte a szerelmesét. Gyöngén összerázkódott, ajkába harapott s nemskára — ürügyet hozva fel — elvitte.

Másnap levelet kapott tőle az ifju. Az volt benne, hogy gyöngé az idégzete, nem bírná az együttléte, tekintettel Ternyánszky hiányzó lábára.

Ájtultan találták a beteg katonát, kezében a levéllel. Azután nagybeteg lett. Lázálmában most mind többször és többször foglalkozott régi ideáljával s tiszta perceiben is gyakran gondolt rá. Vádoita önmagát, hogy egy sor írást sem küldött neki, mióta a másikat megismerte. Oh, miért is kellett a fővárosba jönnie, miért is ismerte meg ezt a könnyelmű, szép teremtést, akiért első szerelmét oly rutul elhagyta...

ahol lehet. Gyors iramban nálunk próbálkoztak eleinte, de persze hamar a körműkre koppintottunk és erre nyomban elindultak olyan tájak felé, ahol a rabló-kiáradások több sikerrel kecségtettek. Így kapartották el — egyelőre — hozzájuk méltó olasz szövetségesük elől Albániát, mert ezeknél a cél szentesíti az eszközöket és a cél nem olyan, amihez fanatikusán ragaszkodnának. Mondhatnók, hogy az is mindegy nekik, hogy kitől veszik el, amit tudnak, a fő az, hogy elvehessék. Hátha nem kell majd visszaadni.

Most derült ki csak teljes mivoltában, mit egyébként már azelőtt is tudtunk, hogy mennyivel különb, egyenesebb és vitézebb nép a török. A szövetséges hűségnek való-ságos mintaképe a félhold nemzete és ebben a világháboruban nap-nap után bebizonyítja, hogy joga van az örök élethez és ezt a jogot ki is tudja vinni és meg is tudja védeni.

Összefoglalva az elmondottakat, két-ségkívül kiderül, a semlegeseket figyelembe véve is, hogy az életrevaló, becületes népek szinte ösztönszerűleg vannak egy táborba csoportosulva, a másik részen pedig csak két jellemvonás domborodik ki: a gonosz-ság és a naivság.

Putarchus, a híres életrajzíró mondja hogy a nagy embereket nemcsak a nagy tetteikből szabad megítélni. A legcsekélyebb momentumból is következtetni lehet az illetőnek a jellemére. Ami az egyes népekre is joggal vonatkoztatható. Nemcsak a népek csinálják a világtörténelmi eseményeket, hanem az események is sodorják a népeket és régi dolog, hogy miként tűz a vízzel, akként a gonosz sem tud megfélni a jóval. Ezzel azt hisszük, a legsúlyosabb és a leg-jellemzőbb érvet is mondtuk.

Kiolvastott újságjainkat és folyóiratainkat adjuk oda kórházunk sebesültjeinek!

III.

Tavaszi volt. A természet ujjábredését, a fák zöldülését, a levegő balzsamosságát soha nem találta még Ternyánszky olyan főléségnek, mint most, amikor ott ült ismét kiesi falujában, szobája ablakánál. Elmélázott. Eszébe jutott egy őszi délután, mikor egy kislánytól bucsuzott, mikor még nem sejtette, hogy a bűvösen szép fővárosban milyen kaprázat fogja el s milyen óriási családós fogja érni.

Másnap vasárnap volt, a kis templom tornyában misére szölkáltak a harangok. Ternyánszky lelke is vigyort az egyszerű, hívogató kis templomba, ajtatos hívők közé. Megkezdődött a mise. A kórusról egy ismerős női hang hallatszott tisztán, csengően, szívből jövően. A vitézen borzongás futott végig... Megrázkódott. Eszébe jutott, hogy hányoszt énekel együtt régi eszményképével. Ráhajította fejét a kezére s sokáig, igen sokáig maradt abban a helyzetben. Sanktusra esengettek s most újra felesendült az a hang. Szívet tépően, zokogva szállt az ének az ég felé. Halkan kísérté a zongora s az ének mintha panaszos mese lett volna...

Nem tudta legyőzni hatalmas vágát, elment délután Dömösy Klárának háza felé. A fiatal leány az udvaron apró csibéket etetett s azok simulva csipegették mellette az elszórt élesegét. Belépett a kis kapun. Mankóinak kopogásával elzavarta a kis állatkákat s a leány meglepődve nézett fel. Felállt guggoló helyzetéből s elfogultan kissé, de barátságosan nyújtotta kezét az ifjú felé. Ternyánszky milyen a leány szemébe nézett, melyből néma öröm sugárzott ki.

— Meg tud-e bocsájtani, Klárka? — kérdezte elfogódottan a férfi.

A leány nem felelt, de minden szónál éke-ssebben beszélt az a hűséges szempár, mely mint egy oltárképre, tekintett fel a béna hősré.

Debrecen — Zalavármegyéhez

Az oroszultja községek felépítése.

Debrecen város hazafias és áldozatkész kö-zönsége az oroszoktól tönkretett felvidéki falvak felépítése érdekében az alábbi lelkes hangú fel-hívatást intézi Zalavármegye közönségéhez:

Kedves Barátaink és Atyánkfiai!
Köztudomású dolgot írunk és mégis írjuk. Köztudomású és ismert az a pusztulás, melyet hazánk északi vármegyéi, községek és egyesek szenvedtek, amikor évtizedek építő munkájának gazdag eredményeit meg-semmisülték a vad, minden szenvedéllyel pusztító ellenség fegyvere alatt. Évtizedek munkája veszett el, míg katonáink és hű szö-vetségesünk feket tudtak vetni és ki tudták tűzni a Kárpátok bércei közül az ellenséget.

Istené legyen érte a dicsőség, ma már tiszta a szent haza földje az ellenségtől, az ádáz tusa megszűnt, az ágyudörgés el-némult. De néma könnyek hullanak a hazáért menekülők szemébe a pusztulás és romok között, munkásságuk évtizedes gyümölcsét siratva meg. Ha volt valaha, úgy most van itt az idő, melyben minden érző kebelnek fel kell dobognia attól a gondolattól, hogy hazánknak azt az elpusztított részét ujja-építsük. És ez a szent kötelesség reánk, azokra vár, akik csak a dicső hadseregünk által foglyul ejtettekről ismertük és láttuk az ellenséget, kik nem szenvedtünk közvetlenül személylünkben, anyagi javainkban annak zsarnoki nyomását, sarcolását.

Ez a gondolat vezette Debrecen kö-zönségét, midőn felbuzdulva mozgalmat indított az iránt, hogy egy ellenségtől elpusztított felsővidéki községet felépítsen. Erre a célra szavazott meg törvényhatóságunk 2000 koronát, hogy a község-haza felépíttessék. A Vörös kereszt debreceni fiókjának intéző bizottsága, a melynek kebelében a gondolat megszületett, egyidejűleg társadalmi moz-galmat indított s felhívta adakozásra az egy-házakat, pénzintézeteket, magánosokat, hogy adományaikkal egy elpusztított sárosmegyei falut segítsenek ujjáépíteni. E falu a Deb-recenfalva nevet fogja viselni s késő nem-zedekeknek hirdetni fogja, hogy a világháboru nemzedéke méltó akart lenni a nagy időkhez, nagy eseményekhez, melyek átzugtak felette. Megteszünk, meg kell tennünk mindent, be kell bizonyítanunk ellenségeinknek, hogy az egy ezredév óta itt lakó, annyi harcos küzdelmet kiállott nemzet életképes és ujat is tud alkotni ott, ahol az ellenség annyi szenvedéllyel pusztított.

És mi bízunk Bennetek is, kikhez meg-kereső szavunkat intézzük. Bizunk, hogy nem lesz Szent István koronájának szép bírodalmában egy ellenségtől nem érintett törvényhatóság sem, mely meg ne hozná áldozatát az elpusztult községek ujjáépítésére. Az a föld, amelyet megépíteni kívánunk, őseink megszentelt vérével áztatott hazai föld. Fiaink vére szentelte meg újra és adta vissza nekünk. Menjünk tehát sergestől filléreinkkel, gazdaságunkkal segítségére az ott lakóknak, kik ott hősiessen elesett vére-ink sírjának ápolására is hivatva lesznek s kik e kötelességüket kétszeres buzgalommal fogják végezni, ha tudják, érzik, hogy az egész ország tettekben nyilvánuló szeretete sugárik mindenfelől feléjük.

Bizalommal kérünk Benneteket, kedves Barátaink, Atyánkfiai, hogy Debrecen város közönségének áldozatát meghaladó áldo-zatkészséggel siessetek az ellenségjárta megyék lakosságának segítségére!

A tűzkeresztység.

Irta: Sz. E.

Északi harctér.

Sokat emlegetik ezt a szót: „tűzkeresztység” a fiatal, harctérre induló katonák előtt, sokan anélkül, hogy halvány sejtelmük is lenne arról, mi is az a tűzkeresztiség?

Megpróbálom saját érzéseimet vázolni ebben az állapotban, — mert a tűzkeresztiségnek annyi fajtája van, ahány ember, ahány lélek.

Hűvös kárpáti szél csapkodta izzadt hom-lokunkhoz a havas esőt, amikor derekszűjig erő sárban Cs...-ra becsmogtunk. Otthon az én kis falubam bizonyára elhangzott már az estharang-szó. De itt némák a harangok. Minthogy meg igen tapasztalatlanok voltunk, a legénység elszál-lalósálása nehezben ment. Mikor ez már megtörtént, jutott csak eszünkbe, hát mi hol fogunk aludni? Végre nekünk is csak jutott szoba, jobb, mint reméltük. Széles búfkapadok szegélyezték a szoba belsejét, melyeken csakhamar elhelyezked-tünk és máris aludtunk.

Hajnali fél négy órákor felébredt bennünket a parancs, négy perc alatt menetkészséget rendelt el. Felszereltünk tehát gyorsan s vagy 30 perc múlva elindultunk. Koromsötét volt s az eső még mindig esett; néma csendben haladt az ezred, ki a faluból észak felé. Nemsokára hallottuk már a fegyverropogást, olyanformán hangzott, mintha egyszerre sok ember kukoricát patogatott volna. Utunk egy cirka 1800—2000 méteres hegyre vezetett. Kötörmelékes agyagtalaj, melyen egy lépés előre után öt lépést hátra csuszott az ember, fűszereve olykor egy-egy hatalmas elvagdóssal. Minden negyedórai ut után félóra pihenés követ-kezett. Reggel 7 órákor értünk a hegy derekára s tizkor a tetőre. Félreéles látvány tarult elénk. Alattunk a széles völgy, melyet a sötétben meg-uztunk, tavasi színben, néhol egy-egy zöld sáv; előttünk a komor hegy felülete, hótakaró alatt. A tetőn is megfeszített izmokkal ment a menete-lés, de a fagyos hóban legalább nem csuszunk hátrafelé.

Négy óra volt, amikor a rajvonalhoz cirka 200 méterre értünk. A munkánk azzal kezdődött, hogy füleinket kellett hozzászoktatnunk az orosz dum-dum lövegek csattanásához, amint a fák koronáin szétrobbantak. Mikor már ezt is megszok-tuk s egy-egy vídamagg megfigyészés is elhagyta hidegtől vacogó ajkunkat, látnuk felénk rohanni egy fedetlen fejű katonát. A téli hadjárat nyomor-uságának minden nyoma meglátszott hosszú ha-ján, szakállán, elnyűtt öltözeten. Melle vészett, a szemeit úgy forgatta, mint egy ördög s úgy ordított, mint egy sakál:

— Hiába minden, elestek mind, hazamenni az egész! Kérdjék!

Szegény nyomorult, horvát-ajku bajtársunk lövést kapott s a fájdalomka beleőrült.

Az eső még mindig esett s a tájra nehéz köd ereszkedett. Parancs szerint be kellett volna ásnunk magunkat, de a sziklás talaj miatt ez csak elmélet maradt. Embereim hőmentes vackot kapartak maguknak s lefeküdtek. Jó magam pedig el-indultam századparancsnokom felkeresni. A sűrű ködben s a még sűrűbb sötétségben sok botor-kálás után megtaláltam, ugyan nem azt, akit ke-restem, hanem egy nagy tölgyfa alatt N. V. zászlós-barátomat, egészen megdermedve. Felemeltem. Aznap már a második ember közélebenem, aki a sok szenvedéstől eszté vesztette. Ez szegény a vaksötétben világszagról, japán municióról, tejes kávéról stb. beszélt össze-vissza mindenféle ba-dárságot, úgy, hogy — uram bocsá! — utoljára még nevetnem is kellett. Elveztettem alvezedeimnek fedezékébe, ki mindjárt helyet készített szegény-nek s meleg teát adott neki; később két ember elvitte az orvoshoz.

Mire visszamentem szakaszomhoz, aludtak mind szegények. Én is kapartam magamnak alvó-helyet, de alig fektüdtem le, úgy 11 óra tájban hirtelen fülcsikettől csattanás, pukkanás támadt s — az egész szakasz a hátamon, fejemen volt, majdnem agyonnyomtak. „Vissza! fekjüd a régi helyedre!” ordítással csakhamar rendet csináltam a legszebb álmaiból felzavart társaságban. Magam sem tudtam még, hogy mi volt az a rém, ami a nyugalmunkat megzavarta. De nem értem rá még gondolkodni se, máris négy srappel vágott le a hátunk mögött s törte-zuzta felettünk a faágakat. A fényzórok hozzánk világítottak. A rémséges hangulatot növelte málhás-lovaink ijedt nyerítése.

Végre elcsendesedett minden s az éj csendjét csak az esősepek ritmikus kopogása zavarja. Mély gondolatokba merültem. Végtagfogattam fáradt tagjaimat s szentül meg voltam győződve, hogy mindaz, ami körülöttem történt, csak képzelet s én örültem vagyok. Csak amidőn reggel felébredtem s jó meleg tűz mellé telepedtem, kezdett el agyam rendesen müködni.

Hogy micsoda hatással volt ez az éjszaka reánk, unjoncokra, legjobban bizonyítja az, hogy reggel alig ismertünk egymásra. Arcunk sápadt volt s megnyult, mint a lopótkok.

Persze az első éjszaka szokatlan rémei most már minket, vén veteránokat — akik Lublinig vertük a muszkát s nem egyszer tíz napig is voltunk tűzben — legfeljebb mosolyra fakasztanak, de annyi bizonyos, hogy a tüzkeresztség kritikusa perccel azért egyikünk sem felejté el, amíg él.

Az alsólendvai állami polgári fiúiskola értesítője.

Az alsólendvai állami polgári fiúiskolának a múlt héten jelent meg az elmúlt tanévre vonatkozó értesítője, melyet Kiss Dénes igazgató állított össze nagy gondnal s mindenre kiterjedő részletességgel. — Az értesítő első részében elmondja, hogy a világháború a mi iskolánkra se maradhatott hatás nélkül. Laschober Ödön, az intézet rajztanára mindjárt az általános mozgósításkor hadba vonult. A rajztanári teendőket Jan. 26-ától kezdve Burgolits János csáktornyai polg. iskolái rajztanár látta el, heti 10 órában. A háború másik következménye az volt, hogy az intézet kényelmes épületét szept. 26-án kórház céljaira kellett átengedni s a polgári iskola kénytelen volt a kath. elemi iskola épületébe költözöködni. — A segítő-egyesület vagyonából 5000 korr-t, a táp-intézet alából 3000 korr-t s más alapokból 1100 koronát adtak hadikölcsönre, melyre a tanterület tagjai is jegyeztek 1000 koronát. A tanterület tagjai ezenkívül nov. 1-től kezdődőleg fizetésük egy százalékát hadsegélyezési célra adják.

A tanév szept. 13-án nyílt meg. Beiratkozott az I. osztályba 33 (tavalý 54), a II-ikba 46 (tavalý ugyanannyi), a III-ikba 39 (tavalý 32), a IV-ikbe 31 (tavalý 33), tehát összesen 149 tanuló a tavalyi 165-el szemben. Magántanulója 37 volt az intézetnek, 19-el több, mint tavaly.

Ugy a tanterület, mint a növendékek egészségi állapota kedvező volt. Dr. Brünner József közösi orvos az iskolát többször meglátogatta, a növendékeket is beoltotta és szemvizsgálatot tartott.

A tanulási eredmény megközelíti a normális tanévek eredményét. A tanulók közül 84% felsőbb osztályba léphet, 15% javító vizsgálatra bocsáttatik s csak 1% utasították osztályismétlésre. A tanulók érdemsorozását az idén sem közli az értesítő, csupán a neveket.

A növendékek közül róm. kath. volt 111, izraelita 22, ág. evang. 6, ev. ref. 3, gör. kath. 1. Magyar anyanyelvű volt 132, vend 6, német 4, horvát 1. Helybeli volt 58, zalamegyei 77, más megyei 7. Egész évi tandíjat fizetett 71, félévit 49, tandíjmentes volt 29 tanuló.

Alapítványra négy van az intézetnek: a Molnár Pál-féle 800 koronás, az Iványi Andor-féle 200 koronás, a herceg Esterházy Miklós-féle 100 koronás és a tápintézeti alap, melynek összege jelenleg 3458 korona 87 fillér.

Az Alsólendvai Takarékpénztár 100 koronát, az Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár 100 koronát, Sáfán János máv. ellenőr, volt tanítvány 5 koronát, Kelemen D. és Társa budapesti cég 6 drb könyvet s Balkányi Ernő helybeli könyvkereskedő 4 darab könyvet adtak részint jómaga-viseletül, szorgalmas, részint szegénysorsu tanulók jutalmazására. Ebből jutalmat vagy segélyt kaptak: Markója Mátyás II. oszt. tanuló 90 K segélyt és 4 kor. 91 fill. jutalmat, Farkas Árpád IV. oszt. tanuló 20 kor., Antauer János II. o. t. 19 korona 13 fillér, Farkas Lajos II. o. t. 61 korona, Pál Gergely IV. o. t. 50 korona segélyt s Körömendy György III. o. t. 9 korona 81 fillér jutalmat. — Könyvjutalmat kaptak: Mátrai Endre, Rozinszky László és Vadnay Gábor I. oszt., Bittera Zoltán, Blau Lajos, Gönc Károly, Kocsis Ferenc, Koller István és Tüske József II. oszt., Káli Gábor, Kiss Dénes és Rojkó Dezső IV. oszt. tanuló.

Ingyenes élelmiszéssel a következők segélyezték a szegénysorsu tanulókat: Ferenczy József, Strauss Flórián, dr. Strasser Ármin, Bader Her-

mán, Lenarics Victor, Singer Izsó, özv. dr. Filkor Mártonné, Eppinger Samu, Grassanovits Ottó, Ihrig Vilmos, Kaufmann József, Poliak Emil, dr. Politzer Izidor, Matyasovszky Vince, Mady Pál, Poppel Lajos, Schwarc Mór, Teke Dénes, Toplak János, Vermes György és Perkó Vendel.

Az ifjúsági segélyező-egyesület bevételére az elmúlt tanévben 817 kor. 39 fillér, kiadása 144 kor. 52 fillér volt, így a maradvány 672 K 87 fill. Az egyesület vagyonja 7015 kor. 25 fillér.

A legközelebbi tanévre a beíratások szept. hó 1., 2., 3. és 4. napjain lesznek.

HIREK.

A cár éjszakái

vajjon milyenek lehetnek a fehér Néva partján, ahol a hullámokba a véget érő orosz nép tenger könyje ömlik? Vajjon milyenek lehetnek a cár éjszakai Varsó és Ivangorod elvesztése óta? Milyenek lehetnek?

Az orosz cárok, emberemlékezet óta, nem tartoznak az acéldesztyű férfiak közé. A történelm megrázó jelenetekről tud, melyek veszített csaták után tomboltak a cári palotában. Vajjon mit érezhet most a cár? Varsó, Ivangorod, Lublin falain a szövetségesek győzelmi zászlóit lobogtatja a szél s a Bug, a Visztula és a Narev felől ellenállhatatlan rohamban közelédünk birodalmának szíve felé. Minden idők legnagyobb csatái folynak s ezekről csak gyász és siralom híre érkezik a Névementi palotába. Elvesztett ütközetek, borzalmas veszteségek, melyek közt egyik folyó ágyától a másikig kergetjük a kétségbeesett, elrongyolódott, lezüllyött, valamikor oly félelmetes és hatalmas hadsereget. Vajjon milyen éjszakai lehetnek a cárnak?

Milyen éjszakai lehetnek a cárnak, aki világon látja a helyzetet s akinek alabaiába odahallatszik a szíven döfött orosz nép felhördülő dühének és haragjának szava is? Az orosz nép látja, hogy egy gaz játék áldozata s könnyelműen belevitték őket ebbe a borzasztó kalandba. A cár álmatlan éjszakáin mérlegeli-e, hogy birodalmának jelentékeny része már ellenséges kézen s országában az ekkeseredés és elégedetlenség terjed, egyre terjed?

Milyen éjszakai lehet most a cárnak, amikor ágyukn Varsón és Ivangorodon tud dörögnék s seregeink viharként söprik el az orosz sereg összetört maradványait? Gondol-e arra, hogy ha egy nép lelket mindennap vérig korbácsolják, végre nem bírja elnyomni ezt a kérdést:

— Meghaljanak azért gyermekeink, mert a vezéreink nem bírnak győzni?!

Rettenetes lesz, ha erre a kérdésre az orosz nép fog válaszolni! Vajjon álmatlan éjszakáin gondol-e erre a cár, ott a fehér Néva partján?!

Rablótámadás az országon.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő rablótámadás történt kedden este az alsólendvai járáshoz tartozó Nemesnép és Márokföld községek között az országon. — Preisz Ignác szentgyörgyvölgyi kereskedő kedden délután kocsijával bejött Alsólendvába s itt üzlete számára különféle bevásárlásokat eszközölt. Sötét este volt már, amikor dolgát elvégezte s kocsiával hazafelé indult.

Ugy tíz óra körül járhatott az idő, mikor a kocsi a Nemesnép és Márokföld közti fenyveserdőhöz ért. Itt a kocsi hirtelen egy katonaköponyget dobott Preisz fejére, majd pedig egy istrángból készített hurkot vetett a nyakába s azzal fojtogatni kezdte a 60 éves öregembert.

Preisz, ahogy erejétől tellett, birokra kelt a tádójával, de a kocsi hátradöntötte a kocsiiban, ráterdelt s elrabolta a kereskedő négyszáz koronát tartalmazó erszényét. Azután a rabló leugrott a kocsirol és eltűnt az erdőben.

Preisz az első ijedség után sietve hazahajtott, másnap, szerdán korán reggel pedig elment Csesztregre s ott Sári csendőrmesternek elmondta a történeteket. Az őrmester azonnal megindította a nyomozást a hűllen kocsi után. Nagyon meglepettette a nyomozást az a körülmény, hogy a kereskedő a kocsiának még a valódi nevét sem tudta megmondani, mert a kocsi négy héttel ezelőtt egy Szapács Alajosné névre kiállított cselédkönyvvél szegődött el hozzá. Az őrmesternek sikerült annyit mégis megtudnia, hogy a kocsi Alsólendváról szerették Preiszhez. Abban a reményben tehát, hogy a rablót itt Alsólendván megtalálják, Sári a kereskedővel együtt bejött a városba s itt kutatni kezdett a rabló kocsi után, de nem tudott a nyomára akadni. Sári szerdán délben már éppen hazafelé indult, amikor a helybeli csendőrgörb bizalmi uton arról értesült, hogy egy gyanus viselkedésű ember a lendvahosszfalui Ágh-féle vendéglőben nagyon költelezik, folyton a pénzével dicsekszik s már bérkocsit is fogadott, hogy azzal Muraszterdahelyre utazik.

A helybeli csendőrgörb részéről Patkó János járásőrmester és két népfelkötő katona gyorsan kimentek Hosszfaluba s elfogták az idegent, aki nem volt más, mint Preisz kocsi. A délkivest behozták Alsólendvára, itt a csendőrgörb megmotozták s néhány korona hiányával megtalálták nála a rablót összeget. A vallás során a rabló kocsi Kozicz Lajos petőfai (muraszombati járás) illetőségűnek mondta magát, de valószínűleg hamis nevet mondott be. Preiszet ugyanis állandóan Szapács Alajos néven szerepelt.

A rablót a csendőrség letartoztatta s átadta a helybeli kir. járásbírósnak.

— Varsó és Ivangorod elesett. A világlágháború második esztendői szakasza világengető szenzációkkal kezdődik. A tönkrevett orosz sereg fejvesztett rendetlenségben menekül ki Orosz-Lengyelországból s Kráznik és Lublin után most kénytelenek voltak a világy egyik leghatalmasabb várát, Varsót, majd pedig Ivangorodot kiüríteni. Varsó elestének híre csütörtökön délután érkezett meg Alsólendvára; a miniszterelnökségi sajtóosztály táviratozta meg lapunknak. Városunk az örömhíre nyomban lobogódíszit öltött. Este az ablakok az egész városban ki voltak világítva s fáklýásmenet is volt. Sok száz főnyi lelkes tömeg zászlókkal, zenével és fáklýákkal járta be az utcákat, hazafias dalokat énekelt s éltette a hadsereget s szövetségesünket. A hatalmas menetben kórházunk fentjáró sebesültjei is résztvettek.

— Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Árvay Ignác kisbucsuí rk. tanítót Muraszterkeresztre, Kovács Mihály máv. tanítót Muraszterdahelyre s Plander Boldizsár zalaszentgyörgyi rk. tanítót Drávaszentivánba állami tanítókká nevezte ki.

— Gyászír. Mint részvétellel értesültünk, Révész Samu volt alsólendvai kávéháztulajdonos neje, született Roth Karolin, éretének 45-ik évében folyó hó 6-án délután 1 órakor hosszu szenvedés után elhunyt Marcaliban. A városunkban is általánosan ismert uriaszonyt ma, vasárnap délután temetik Marcaliban.

— Egy hős huszárhadnagy kinttétése. Szép kinttétése érte Polnisch Árpád lenti-i uradalmi erdőfelügyelő hát, Polnisch Ottó, ki mint a 12-ik huszárezred hadnagya, az északi harctéren szolgálva a hazát igazi „vörösrődög”-i vitéséggel. A fiatal hadnagy egyízben azt a parancsot kapta, hogy tizedmagával menjen felderítő utra. Polnisch nemcsak hogy kinttétésen teljesítette a parancsot és értékes híreket hozott, de kis csapatával Lisko környékén 53 oroszit is elfogott. Ezért a hóstétéért most a király a hadi-éktíményes katonái érdemkeresztal tettekte ki. A minap a fronton tüzték mellére az ifju hősnek a jól megérdemelt kinttétést.

— Jövahagyás. Zalavármegyének a 15 éven aluli gyermekek dohányszásáról szóló szabályrendeletét a belügyminiszter jövahagyta.

ott meg egy 180 koronás kerékpárt csalt ki hasonló módon. Azután elültint Keszthelyről. Mikor a rászédett emberek panaszokkal a csendőrségre mentek, a „zászlós” ur — aki nyilvánvalóan csaló volt s hamis nevet használt — árkon-bokron tul volt. Az a gyant, hogy az illető másutt is el fog követni hasonló szelálmosságát, ezért a keszthelyi csendőrség megkereste az összes megyei hatóságokat, hogy ha az ál-zászlós valahol feltűnnék, tartóztassák le. Eddig azonban még nem sikerült rátalálni.

— **Rablógylósság a cigánytanyán.** A nagytilaji erdőben volt meglepetve a Kalányos teknővájó cigányfamilia, a melynek Kalányos Péter és Kalányos János voltak a fejei. Munkájukból éltek s volt megtakarított pénzüik is. A napokban egy teljes fegyverzett ellátott katonát két parasztruhás emberrel állított be hozzájuk. A katonát rájuk emelte a fegyverét azzal a fenyegetéssel, hogy ha megmozdulnak, lelőti őket. A teknővájó harca keltek, de eközben egyik asszony nyakát emezek halálának megsebesítették, kettőt pedig vérfelaján hagytak a földön, azután 400 koronájukat elemelték. Az asszony csakhamar meghalt. Az elmenekült rablógylóssokat nyomozzák s bizonyosra veszik, hogy álhúshús kőbor-cigányok voltak.

— **Öngyilkosság.** Tapolcáról írják: Ij. Glaser Sándor tart. huszárhadnagy, Glaser Sándor gyógyszerész fia, Bécsben öngyilkosságot követett el, ami rögtöni halálát okozta. Hosszu hónapokat töltött a harcmezőn, ahonnet rövid szabadságra elbocsájtották és eközben adta a szerelem a hősnek kezébe a fegyvert.

— **A Balatonba fulladt.** Úst Ferenc balatonyöröki főtanító 9 éves kis fia a Balaton vizében furdott két kis társával. A nagy hullámvérés a kis Úst-fiut elkapta és a mély vízbe sodorta. Társai segítségért kiabáltak, de mire segítség érkezett, a szerencsétlen gyermeket elnyelte a víz. Holttestét másnap a közel levő nádasban találták meg.

Az élelmiszereknek és fontosabb szükségleti cikkeknek hatóságilag megállapított legmagasabb árai a lendvai járás területén:

Buzakenyér, fehér, egy kiló	— K 70 fill.
" barnább, egy kiló	— " 60 "
" egész barna, egy kiló	— " 50 "
Rozskenyér, fehér, egy kiló	— " 56 "
" barna, " "	— " 40 "
Zsemlye vagy kifli, a háboru kitörése előtti nagyságban, darabja	— " 5 "
Disznózsír, egy kiló	5 " —
Zsírzszalonna, bürke nélkül, egy kg.	4 " —
Tej, egy liter	— " 24 "
Tejföl, egy liter	— " 80 "
Turó, egy kiló	— " 60 "
Tea-vaj, egy kiló	4 " —
Főzővaj, " "	3 " 50 "
Tojás, egy darab	— " 8 "
Burgonya, egy kiló	— " 8 "
Vöröshagyma, egy kiló	— " 40 "
Káposzta, nagyobb, egy fej	— " 16 "
" kisebb " "	— " 14 "
Mák, egy kiló	1 " 60 "
Száraz bab, egy kiló	— " 60 "
Korpa " "	— " 28 "
Köles kása, egy liter	— " 40 "
Hajdina " "	— " 60 "
Szilva " "	— " 16 "
Dió " "	— " 20 "
Szőlő, szeptember 15-éig, egy kg.	— " 80 "
" 15. után " "	— " 70 "
Csirke, rántani való, egy pár	2 " —
" sütni való " "	4 " —
Sovány lud, egy darab	3 " 50 "
" kacsa, egy darab	2 " 50 "
Tökmagolaj, egy liter	2 " —
Raffia, egy kiló	2 " 80 "
Barnaszén (iváneci), egy métermázsa	2 " —
Fémszén, " "	4 " 20 "
Porosz szén " "	5 " —
Tüzipfa, puha hasáb, szállítás nélkül egy méter	8 " —
Tüzipfa, kemény hasáb, egy méter	10 " —
Dorongfa " "	9 " —
3 deci (egy pohár) kőbányai sör	— " 26 "
3 deci kanizsai vagy soproni sör	— " 24 "
Palacksör	— " 56 "

— **Fertőző állapotbetegségek városunk közelében.** A megyei törvényhatósági főállatorvos jelentése szerint Rédcis, Zalaabaksa, Csömödér, Kissziget és Lenti községben a száj- és körömfájás, Petesházán a sertésorbánc, Bányavár és Dobribán a sertésvész járványosan felépett.

— **A „NYUGAT.”** Ignóty, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szepirodalmi folyóirat legutóbbi Halász-száma abból az alkalomból, hogy Halász Imre, a lap egyik főmunkatársa 50 éves írói működését jubilálja, a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Schöpfung Aladár: Halász Imre; Somló Lili: Halász Imre arcképe; Halász Imre: Fiannak (Vers); Halász Imre legelső cikke (Ötvenéves évforduló); Somlyó Zoltán: Végzetes versorok (vers); Babits Mihály: B. F. Huszáronkéntes; cselezt az északi harctéren 1915 június; Földi Mihály: Az ismeretlen ház (Novella); Kosztolányi Dezső: Rapszódia (Vallomás több strófában); Kassák Lajos: Monoton. — Ének Angyalföldről (Versek); Székely Artúr: A nemzeti-oztrák-magyar gazdasági szövetség gondolata s Kossuth Lajos; Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek; Ady Endre: A fajtám takarója. — A hivalkodó ember. — A kísérő (Vers); A „Nyugat,” amely minden hó 1-én és 16-án jelenik meg, egy évre 24 K, félévre 12 kor, egyes szám 1 K 20 fill. Fomunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Elek Artúr, Halász Imre, Kaffka Margit, Laczkó Géza, Moricz Zsigmond, Osvát Ernő és Schöpfung Aladár. A „Nyugatból” mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal; Budapest, IX., Lónyay-utca 18.

— **Talált hulla.** Majorlak község határában a Mura egy 35–40 év körüli férfi feloszlásnak indult holtestét vetette partra. Kitért iránt a nyomozás megindult.

Szerkesztői üzenetek.

H. E. Pozsony. Köszönet érte. Jövő számunkban jön. Üdvözlét.

T. K. hadapród, harctér. Az említett lap még nem közölte, mi jövő számunkban megjelenetjük. Sok szerencsét!

Értesítés.

A polgári leányiskolai magánvizsgálata előkészítő tanfolyam szeptember hónapban újból megkezdődik. Kérem azokat a t. szülőket, kik leányaikat e tanfolyam II-ik és III-ik osztályába beiratni óhajtják, szíveskedjenek erre vonatkozó önérdüküket velem minél előbb közölni, annál is inkább, mert ha ezekre az osztályokra nem akad kellő számú jelentkező, egy más osztályra fogadunk el jelentkezéseket.

Alsólendva, 1915. augusztus 5.

PLAUDER JÁNOS.

Egy jó magaviseletű, lehetőleg 2, vagy 3 fősőbb (polgári) iskolát :: végzett fiu ::

nyomdász-tanulónak évenként emelkedő fizetéssel felvétetik Balkányi Ernőnél :: Alsólendván. ::

Rendelje meg lapunkat a harctéren levő férje, fia, testvére, rokona stb. részére. Nagy örömet szerez nekik. Lapunkat a tábori posta rendszeren kézbesíti!

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a **KAISER-féle Mell-Karamella** három fenyővel

Köhögés rekedtség, hurut, elválykósodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használhatók. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerertárában. *—101

Nagyobb mennyiségű jó állapotban levő **használt hordó** 200–400 literig, megvételre kerestetik. — Cim megtudható a kiadóhivatalban.

A harctéren, kórházban és itthon a **LELKÜNK FEGYVERE**

a katolikus katonák imádságos könyve!

Ára csinos kötésben 80 fillér.

Kapható BALKÁNYI ERNŐ üzletében Alsólendván és Muraszombatban.

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb **zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerek, China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.** legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órás és ékszerésznél ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fali- és ébresztő-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. Javítások szakszerűen végeztenek!

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JOZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BLAU SÁNDOR vasuti vendéglője az állomásnál. BLAU és BARTOS rőfősáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-divat cikkeiben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut., Tivadar-f. ház DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsütő és mézeskalácsos. EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER FULÓP üveg-, porcellán-, fűszer- és vegyesárukereskedése.

FEHER ANTAL köröm- és kocsi-kovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász, Főut. GOMBOSY és WENDL fűszer-, esemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC békocsi-vállalata. Kényelmes békocsi mindenkor rendelkezésre áll. GÖNCZ GÁBOR pekster

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

Özv. GREGORENCSCIS JÓZSEFNÉ szikvizgyára, Alsó-utca.

HEGEDICS ISTVÁN eszmadia.

HEGEDÚS SÁNDOR bútorkészítő és épület-asztalos. Kész bútorkész és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spéditeur) vállalata LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖS óras és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst arukban. Elvállalja vasgyűrűk arannyal való bélelését.

MAURER FERENC szobafestő és mazo. MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gaz-, asági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos. NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NÉMETH PÁL épület- és géplakatos. NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut., Beck-f. házban

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-árúda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton. „SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsólendva, Templom-ter, dr. Filkor-féle ház) legelősebb bevásárlási forrás rőfős-, rövid- és divatáru-cikkeiben.

SIPOS DANIEL esőrendű uriszabó (Főut.). SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását. Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester SCHÖN JENŐ vegyesáru- és borkereskedése a vasuti állomás átellenében.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sirkőraktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenélad fas és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és esemege-fajokban

WORTMAN BENÓ rőfős- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF meszaros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszúfalu.

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédiés.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JOZSEF vendéglős Lendvavásárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsolakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg, Eternit-pala raktár.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédiés.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCZ MANÓ vendéglős Rédiés.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Belatinc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkőe.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GAAL SÁNDOR molnár Rédiés.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVÁTH MÁRTON bádógosmester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celidömök.

HERZ MÓR kereskedő Velemér (Vasm.)

JERICS IVÁN ácsmester és kutszivattyu-berendezési vállalkozó Murahely.

Özv. KRAUSZ FULÓPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALI MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédiés

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVÉNYÁK VINCE borbély Lendvavásárhely

LACHENBACHER JOZSEF kereskedő Zalabaksa

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvavásárhely.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszzerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmárton

NEMETH ISTVÁN eszrepos-m. és tetőfedő Resznek

POLLÁK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsi-kovács-mester Nemesnép.

PFANCELTER KÁROLY a „Vigadó” bérője Iglo.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksán.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCSCIS ISTVÁN vendéglős Siófok

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT bútorkereskedő Varasd.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovaszi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvavásárhely.

SZOCSAK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER BELLA kereskedő és vendéglős Murarev

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNÁC sörkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB uradalmi műmalma Böhönye (Somogy-m.)

Az olasz háború térképe

Ára 1 korona

Tartalmazza az összes helységeket, folyókat, hegyeket, erődítéseket stb.

Kapható:

Balkányi Ernő üzletében

Alsólendván.

Gyönyörű illusztrációk!

A most folyó világháborúnak valószínűleg szenzációját képezi a a folyóirat, mely 32 oldal terjedelemben, gyönyörű illusztrációkkal

24 fillér

A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

Érdekesítő olvasmányok!

A Világháború Képes Krónikája

Mesésen olcsó árért! címmel jelenik meg. Minden füzethez Jókainak a „Jövő század regénye” c. művéből egy iv van csatolva, azonkívül műmellékletek.

Egy-egy füzet ára csak 24 fillér!

24 fillér